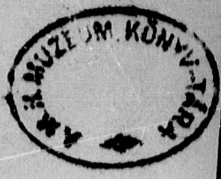

Szerkesztőség:

I. kerület 246. házsz.,
hová a lap szellemi
részét illető közlemé-
nyek küldendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SEBŐK BÉLA könyv-
nyomdája, hová az elő-
fizetési pénzek, a hir-
detések és ezeknek díjai,
valamint a felszólam-
lások küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 fit, félévre
2 fit. negyedévre 1 fit. Egyes szám ára: 8 kr.

Felelős szerkesztő:

Máthé József.

Társ-szerkesztő:

Viz Zoltán.

Kiadótulajdonos: SEBŐK BÉLA.

HIRDETMÉNYEK:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a ki-
adóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Munkára, tette fel!

Szép május hónap első reggelén szívünk-
ből üdvözljük Abony város nagyérdemű
közönségét.

Lapunkat im bemutatjuk, kérjük, fo-
gadja szívesen és vegye pártfogásába.

Ez a lap tulajdonkép nem is a mienk.
Ez a lap a nagyközönségé akar lenni; azé
a közönségé, mely Abony város társadalmát
képezi.

Abony város társadalma 12 ezer lélek-
ből, tehát mintegy 2500 családból áll. Ezt
a harmadfél ezer családot a társadalmi együtt-
élés egymásra utalja. A közös érdek az a
kapocs, mely összetartja őket.

Egyes ember a saját érdekeit védheti,
ápolhatja; dolgozhat, küzdhet érte. De a
közös érdeket csak összefogva, közös erővel,
szolgálhatjuk.

A nagy néptengerben a mi városunkat
alig veszik észre; nem igen törődik ezzel,
nem igen bibelődik ennek ügyével-bajával
senki. A fővárosi lapok országos érdekű dol-
gokat, világra szóló nagy eseményeket tár-
gyalnak. A mi helyi érdekű dolgainkat csak
a helyi lap van hivatva bonczolgatni, meg-
vitatni, megvilágítani és a cselekvésre meg-
érlelni.

A mily komolyan elszántuk magunkat
közérdekeink istápolására, ép oly határozot-
tan visszautasítunk minden személyeskedést.
Ha szabad magunkat így kifejeznünk: mi
hű barátja, igazi tanácsadója akarunk lenni
a város társadalmának.

Teljes bizalommal bocsátjuk szerény
munkánkat a nagyérdemű közönség bírálata
alá. Hiszszük, hogy Abony város közönsége
meg bírja érteni a kor intőszavát, fel bír
emelkedni a köznapiasságból és új életre
kelve, minket erkölcsi és anyagi erejével
pártolni, támogatni szíves leend.

Tehát „munkára, tette fel!”

Máthé József.

A sajtó és a közmorál.

Midőn e lapot megindítandó, az i. t. szerkesztő
ur munkájába társ gyanánt igénytelenséget be-
vonni óhajtott, felhívásának sokoldalú elfoglaltsá-
gom mellett is a legnagyobb készséggel tettem eleget.

Rábirt erre első sorban is az a gondolat, hogy
ekép, mint e község lakosa, némileg én is hozzá-
járulhatok a közügy érdekében kifejtendő önzetlen
munkálkodáshoz: de másrészt és főleg, mert nagyon
tudom mérlegelni a sajtó fontosságát, bármily szűk
körre szorítkozzék is annak hatása a társadalmi
életre.

A sajtó ugyanis a közérkölciség egyik leg-
hatalmasabb támasza lehet, ha iránya oly elveket
juttat kifejezésre, melyek az ember szellemi lény-
ségének megfelelően az alsóbb feletti uralmat követelik. Ebben pedig
veszélyhözóvá válik, ha legszentebb hivatásáról, a
szív nemesítéséről megfeledkezve, botrányok kuta-
tásában és alacsony események részletes bonczol-
gatásában meríti ki erejét.

„Verba volent, scripta manent“, mondja a latin
közmondás. A szavak repülnek, az írott dolgok
megmaradnak. Epen azért a nyomdatermékeknek
az előszóbeli előadás felett megvan a maguk előnye,
a mely kétélű kardként jó vagy rossz hatással érte-
kesíthető.

A mi szerény lapunk meg fog felelni magas-
tos hivatásának, a mennyiben magasabb erkölcsi
szempontra helyezkedik s eme magaslatról bírálja
meg a közélet dolgait.

III.

Miért oly édes a verőfény
S szívünk mért úgy lelkesül?
Mért hosszú volt a tél homálya
És uj a nap, mely ránk derül.

S kérded: a bánat mért a szivben,
Miért a szenvedés a köny?
A fény nem látszik, csak az árnyban,
Csak bú mellett van itt öröm.

V. Z.

Május elsején.

„Abony“ eredeti tárczája. —

Irta: Temes.

Kécske! Ifjú korom verőfényes világának
mosolygó képe, üdvözllet feléd!

Azt mondják, hogy a sárga czipőben járó
czivilizáció téged is kivett már régi formádból s
az az idő, mikor utcáidon mellény nélkül is lehetett
sétálni hölgyek társaságában, elmúlt kedélyed min-
dig nyíló piros virágaival együtt.

Lehet! De az az egy bizonyos, hogy a 70-es
evekben tisztességtudásban, vendégszeretben és
kedélyeskedésben nem volt párod a „tekintetes
házában“.

Hiszem is, hogy te voltál az utolsó széles ez
országban, a ki legtovább állott ellent a magyaros
szokások meghamisításának.

Lepett is a környék, Szolnok, Abony, Kőrös

Tagadhatatlan azonban, hogy úgy a magán,
mint a közélet erkölcsének egyedüli, szilárd alapja
a tételes vallási törvény, úgy, hogy e szerint erkölcs
és vallás tulajdonképen elválaszthatatlan egységet
képeznek az embernél, egymásra kölcsönösen visz-
szahatnak, miként az ész és szív, melyek Eötvös
szerint annyira együtt nyilatkoznak a melegség és
világosság viszonyához hasonlóan, hogy látszólagos
különbségük mellett mégis azon gondolatra jutunk:
nem ugyanazon kútfőből erednek-e?

Ennélfogva a sajtónak magasatos hivatása a
vallás elveinek tisztelbentartása is, hogy az, mint-
egy a lélekben emelt oltár, szeplőtelenül megvédes-
sék a közélet sarától, a melyet az „ochlos“, a cső-
cselék keres fel s a melyben csak a romlott izlés
s a min ez alapul, a romlott szív talál gyönyörűséget.

A mi kis lapunk, mint a sajtó egy igénytelen
képviselője, ezt is szem előtt fogja tartani, hogy el-
 legyen érve az általunk kitűzött cél: a közérdek
és a vallás-erkölcs ápolása.

Viz Zoltán.

Polgári iskola.

Abony város képviselőtestülete az előtt négy
évvel elhatározta a polgári iskola felállítását mire
az 1868. évi népoktatási törvény kötelezi.

Négy évvel ezelőtt még úgy álltak a dolgok,
hogy nem volt hozzá a városnak elegendő ereje.

Ugyanis köztudomásu, hogy a kaszárnya ennek
az iskola alapnak a tulajdona. Ámde akkor még
tartozott a kaszárnya-alap néhány ezer firttal, mi
még az építési költségből szarmazott.

A kaszárnya most már kiüzette maga magát
és büszkén tekinthetnek rá az illetők — kik így
intézték a dolgot — hogy egy olyan vagyona van
a városnak, a mi testvérek között is megér 40 ezer
forintot, a mire egy krajczár sem lett fordítva a
lakosság pénzéből.

Ezen a fekvő vagynon kívül van a polgári
iskola-alapnak 14,200 forintja s ha még a folyó évi
jövedelmet is hozzászámítjuk; ebben az évben eléri
a 20 ezer forintot.

Most már, midőn 20 ezer forint készpénze
van a polgári iskolának, biztosan hozzá lehet fogni
az iskola felállításához.

Erre most a legkedvezőbb alkalom kínálkozik;

és Kecskemét demokrata érzelmű és mivoltú fiatal-
sága, mint a muslinczák a mustot, a mi volt is
böven, a sok formájú cserépkancsóknak, melyekből
— Istenem — de máskép is esett akkor: az a fel-
séges (sokszor felesleges) ital.

A kulturának falai közé való bebukdásolásán
nagyokat lódítottunk mi, abonyiak is; oda jártunk
ki duhajkodási, ki udvarlási, ki pedig házassági
viszketegből, de hogy ez utóbbi igyekezet milyen
komoly volt, kitetszik azon megmagyarázhatatlan
körülményből, hogy egy kécskei lány sem kíván-
kozott abonyi asszony lenni...

A kultúra sikeres és szükséges terjesztésének
egyik elegáns módja volt az is, hogy borközi viszony-
ban hogyan kell sikkesen lecsenni az imádott hölgy
apró czipőcskéjét s abból az ő egészségére inni.
Midőn ezt legelőször bemutatni szerencsém volt,
olyan általános meglepetést okozott, hogy engem
legalább is a legsötétebb Afrikát is beutazott nagy
világfnak, a strimfliben szorongó imádott hölgyek
pedig kimondhatatlan boldognak hitték és vallották
magukat.

Legnagyobb vonzó ereje azonban a bornak
vala két Kécskében, (bocsánatot kérek az ez idő
szerinti fiatal nagymamáktól) melyet akkori időben
— a szó becsületes értelmében — kifütyülésért
adtak. (A ki nem tudott fütyülni, annak 4 krért
ítézéjét.)

Egyszer — mintegy heten — bebukkantunk
egy ismeretlen szállósgazda utbaesett borosguny-
hójába s ott estétől kivilágos kivirradtik, mókázások
és dallikozások között megittunk egy egész akó
bort. Reggel aztán a fizettség felől kérdezősködtünk.
A jó ember megvakarva nyakacsigolóját, majdnem
bocsánatot kérve kinyöszörögte, hogy ha nem volna
neki otthon egy átkozott nyelvű, — de más külön-

TÁRCZA.

Tavaszkor.

I.

A rügy kipattan, fű kizöldel,
Madár csicserg vidám zenével;
Lágy, édes fuvalom rezeg.
Derült napnak ragyog sugára,
Benn' ég, mosolyg a lét varázsa,
Mint egy nagy élő szeretet

S az emberek járnak sötétben;
Szemök földön jár, nem az égen,
Egymást gyűlölvé küzdenek
Nem tudják, hogy muló virága,
Eltűn' a földnek kéje, vágya,
Mi megmarad: a szeretet!

II.

Egy érzelem rezg át szívünkön
S mit a csalódás tagadott,
A hit remény feltámad újra:
Hogy lehetünk még boldogok:

A sir homálya is kizöldel,
Lelkünk pusztája is kihajt,
Ha bizva a megújulásba,
Békén kiálltuk a vihart

mit ha elszalaszt a város, megint elalszik a polgári iskola ügye évtizedekre.

A czeglédi polgári iskolát t. i. a magas kormány osztályonként beszünteti, mert ott gymnásium lesz. Abonynak kell most kérni, hogy a polgári fiúiskola onnan ide áthelyeztessék.

Az ez ügyben kiküldött bizottság múlt-hó 16-án egyhangulag azt hozta javaslatba, hogy a polgári iskola semmi esetre se legyen községi, hanem állami.

A bizottság véleménye továbbá a körül forog, hogy ne csak fiúk, hanem leányok számára is kell iskolát állítani és most az őszszel az első osztályt valamely bérelt helyiségben meg kell nyitni. Az építkezés ráér a jövő évben.

A kérdések kérdése az, hogy képes lesz-e a város kieszközölni az állami iskolát; mindenesetre igyekezni kell e kérdés mielőbbi megoldásával, mert az elszalasztott alkalmat azután visszaidézni nem lehet.

Gazdasági ismétlő iskola.

Kormány intézkedése folytán az eddigi ismétlő iskolák gazdasági ismétlő iskolákká lesznek átalakítva, vagyis az ismétlőseket a mezőgazdasági és kertészeti ismeretekben is oktatják.

A kiküldött bizottság a képviselő-testületnek azt javasolja, hogy alakítsa meg első sorban a községi iskolaszéket és majd ez készítse el a részletes tervezetet a gazdasági ismétlő iskola felállítására, berendezésére nézve.

A felekezeti ismétlő iskolák megszűnének és ez községi iskola lenne.

Mindenesetre helyes a bizottságnak az a nézete, hogy ezt a kérdést a felekezetekkel együttesen kell megoldani. Ugyanis mind a három felekezet átengedte a tantermeit az oktatás czéljára, és belényugodtak, hogy a felekezeti tanítók végezzék a tanítást, természetesen megfelelő tiszteletdíjért.

Helyes az is, hogy — bár községi jellegű ez az iskola — a város úgy intézkedik, hogy tanítók és tanítványok saját felekezeti tantermekben fognak működni.

Abonyi Lajos — (Márton Ferencz).

1833—1898.

Hideg fuvalatként futott végig a hír Abonyban, hogy Abonyi Lajos, koszorús irónk, hirtelen meghalt.

Meglepett mindenkit.

Meghatott mindenkit.

Az emberek csak néztek egymásra: hát így is lehet?

Az életerős, az egészséges ember így roskad össze?... A magas röptű szellem így hagyja el porhüvelyét?... Igen.

Az emelkedett lelkű ember nincs többé.

Ember... Igen, ember volt a szó leg-

ben egészen helyes — felesége, hát azt mondaná, nem tartozunk semmivel, hanem ha kijön a fölöstökömmel, észreveszi, hogy voltak itt s mindjárt a pénzt követeli; hát ne sajnáljunk neki 60 krt adni, hogy valamivel kidughassa az asszony szemét, a házi békesség kedvéért; köszöni szépen a szives barátságunkat, menjünk máskor is, mert ő még ilyen szép mulatságot életében nem látott stb.

Egy egy megjelenésünk mindig fölkaavarta a kis falu csendes magányát.

Egy alkalommal — egy cassinóbeli duhajkodás után — május 1-én elhatároztuk, hogy X. kisasszonynak éjjeli zenét adunk, (reggel 6 órakor, lámpással.)

Be is állítottunk annak rendje és módja szerint az ablak alá, gyönyörű virágos kis kertbe, a még frissen kirakott cserepes muskátlik közé, mit sem törődve azzal, hogy oda bent szörnyen titkolják, hogy már fent vannak s meg is reggeliztek.

Míg a cigányok olvadóan pörögtek hogy;

Jer az ablakodra kedves

Minden nyugszik már...

a hátuk mögött sorba járta köztünk a borosüveg az ébren álmódó hölgy egészségére.

Egyszer csak meglátom, hogy Károly komám oda kínálja az üveget a nagybögösnek, a mit perze én szó nélkül nem hagyhattam, a vége az lett, hogy Károly az üveget borral együtt oda vágta a nagy eperfa tövéhez. A nagy puffanásra bentről egy halk sikoly hallatszott, a melyre mindig szunyadozó lovasias érzelmem fellázadt, szóra-szó esett s a másik pillanatban, keményen össze kapaszkodva ott hemperegtünk a gyönyörű muskátlik között, nem hagyva körülök egyetsem épségben.

szorosabban vett értelmében; tele szívjósággal, tele szeretettel, tele nemes és fennkölt eszmékkel.

Csütörtökön — április 28-án — délután terjedt el a gyászhir.

Még délelőtt bejött a kaszinóba; de már látszott rajta, hogy valami baja van. Én — e sorok írója — találkoztam vele és feltűnt, hogy olyan szokatlanul hidegen fogadott. Más emberről azt hittem volna, hogy haragszik rám; de ő haragudni senkire sem szokott, haragudni nem is tudott. Hiszen csupa jóság, csupa szeretet, a megtestesült előzékenység volt. Csak azt gondoltam, hogy — mint költő — valami eszmét kapott és most azzal van elfoglalva.

Már a kaszinóban rosszul érezte magát.

Haza ment. Ebéd után leheveredett, mert kellemetlen gyomorbántalmat érzett. Orvost hívtak. Mire az orvos megérkezett, az utolsó percz is elkövetkezett.

Egyébiránt ebben a családban a hirtelen halál már sokszor előfordult. A boldogultnak édes atyja, nagybátyja és több vérrokona is ily hirtelen halt meg.

Márton Ferencz — irói nevén Abonyi Lajos — született Kis-Terenyén, Nógrád megyében, 1833. január 9-én. Még gyermek volt, midőn szülei Abonyba jöttek lakni. Iskoláit a kecskeméti kollegiumban, majd a pesti evangélikus liceumban járta és a pesti egyetemen végezte 1852-ben. Időközben — a szadadságharcz alatt — rövid ideig mint mozgó nemzetőr szerepelt; majd egy lengyel menekülttől francziául és angolul tanult. 1853. óta előbb atyja oldalán, majd önállóan gazdálkodott Abonyban, mi mellett szabad idejében a szépirodalmat is állandóan művelte. A közbizalom ez alatt kétszer is előszóllította elvonultságából s 1861-ben Pest-várm. ye aljegyzője, 1867—1872-ig pedig a pénzügyi min. elnöki-járás gyámfelügyelője volt.

Az irodalomba Nagy Ignác vezetett be s alig húsz éves korában számottevő tagja volt annak az irói csoportnak, mely az ötvenes évek elején fölszerűlt, s melynek tagjai közé Vadnai Károly, Balázs Sándor, Beóthy László és Kövér Lajos is tartoztak. 1850—1862-ig a Hölgyfutárba folyton dolgozott; főleg azonban 1857. óta fejtett ki nagy tevékenységet s azóta a legtöbb szépirodalmi lap és album tartalmát gyarapította elbeszéléseivel, melyeknek száma 80-nál többre megy. Ugyanez idő alatt számos

A nagy „hajcsi-hő“ közben észrevettem, hogy az ünnepeit hölgy egy söprűvel ugyancsak osztogatja elismerésének jeleit az ajtó mellett álló cigányok hátára, a kik aztán meg rémülve, törték egymást kifelé a kiskertből, vágódott a nagybögő a kapufélfákhoz jobbra balra, — épen csak annyit időnk volt, hogy felugráhadtunk s közibök keveredtünk, mert hogy mi is kikaptuk volna a tiszteletdíjat, az olyan bizonyos, mint a spanyol-amerikai háború.

Mint Marius Karthagó romjain — X. kisasszony a lerombolt muskátlik, össze tört cserepek között szórta utánunk az áldást nem épen virágos költői nyelven.

Nagyságos olvasó! Ne tessék ám hinni, hogy meg haragudott. Dehogy! A két-kécske irigykedő leányai közt még az nap elterjedt a híre, hogy X. kisasszony ablaka alatt két vidéki ur — szerenade közben — megvívta az első párbajt Új-Kécskén, melynek folytatásait Szabó Sandor barátunk azóta szerencsés kézzel bonyolítja le — egyik másik fél nagy öröme — a „lovagiaság szigorú szabályainak még szigorubb betartása mellett“ — a legbékésebb uton.

X. kisasszony pedig — ma már pesti urnó — gondolom máig is derült hangulatban gondolt eltiprott virágai hervadó leveleire.

Kécske! Ifju korom hóbertos világának elmosódó képe, — ez első lapon — üdvözlét feléd!

önálló kötetben is közzé tette szépirodalmi műveit. Regényei: „Észak csillaga“ 3 köt. 1855. „Az egyetem pallosa“ 3 köt. 1859. „A mi nótáink“ 4 köt. 1864. (a legjelesebbek egyike). „Kenyér és becsület“ 3 köt. 1865. „Magduska öröksége“ 2 köt. 1887. „Az utolsó kuruczvilág“ 3 köt. 1887. „A pénzes molnár románcza“ czimek alatt jelentek meg. Beszélygyűjteményei közül nevezetesebbek: „A fonó krónikája“ 3 köt. 1872. „Itt a szép alföldön“ 1878. és „Az özvegy tehénkéje“ 2 köt. 1882. Népszinművei: „A betyár kendője“ 1872. „Panna asszony leánya“ 1875. és Magduska öröksége“ 1888. — Izmos elbeszélő tehetségének főtere a magyar vidéki élet, különösen az alföldi népélet rajza volt; népünk gondolkodásmódját hiven és szeretettel festette; felfogása egészséges, szelleme magyaros, előadásának eredeti népies zamata volt. A népies elem irodalmi értékesítésében első helyen állt.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. zsarolyányi Márton Ferenczné, született tasnádi Szücs Klára, fia Márton Lajos, húga Márton Biri, nem különben az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a jó férj és apa, zsarolyányi *Márton Ferencz*, a tiszavidéki ev. ref. egyházmegye tanácsbírája, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye hosszú éveken át bizottsági és a Kisfaludy-, Petőfi-, Dugonics-társaságok tagja, életének 66-ik, boldog házasságának 34-ik évében, szivszélhűdésben, hirtelen elhunyt. A megboldogult földi maradványai az abonyi ev. ref. sírkertben levő családi sírboltba f. hó 30-án d. u. 3 órakor fognak örök nyugalomra tetetni. Abony, 1898. április hó 28. Béke lengjen porai felett.

Az általános részvét között fogadja a gyászba borult család a mi igazi részvétünket is.

— **Lapunknak** jelen első és mutatvány számát egész tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönséghez eljuttatni. A lapunk által képviselt közügy érdekében bizalommal bátorkodom kérni, kegyeskedjenek ezt a lapot előfizetések által anyagilag támogatni. A mellékelt megrendelő lapocskát kérem egyelőre csak a szerkesztőségbe küldeni. A kiadó.

MI UJSÁG?

— **Gulner Gyula** országgyűlési képviselőnk betegségéből felépülve, már a szabadban is kint jár; csak kocsira nem ülhet.

— **Majus elseje.** Üde lombok, nyiló virágok, madárdal és verőfényes nap, ma van a ti ünnepek! Az újrakelt élet varázsa magával ragadja a lelket s önkéntelen is a boldogság álmait kelti fel benne s mi annyi csalódás után újra kezdünk remélni... De ne is tündödjünk a jövő homályain, itt van most a ragyogó jelen, öleljük magunkhoz ezt a ragyogó természetet! Minél jobban halad előre a civilizáció s minél inkább tereli ez mester-séges utakra az életet, annál inkább megnyilatkozik a szükséges reakcióként az emberben az anya természethez való görcsös ragaszkodás. Nem tűnik-e nevetségesnek fel a vidéki ember előtt, midőn a fővárosban néhány falra festett fa képzelt árnyékában zárt faltömeg között ünnepelik a tavaszt egyes vendéglő emberei; mert persze ő nem bírja megérteni azt a varázst, a melyet a nélkülözni kénytelen fővárosi emberre gyakorol a tavaszodó természet! Üdvözlégy azért köztünk virágos, madárdalos májusi és sugaras napod hozzon derüt a szenvedő és küzdő emberek lelkébe!

— **Tanítói eskü.** Dániel Anna, a Bittó Oszkár távozásával a czeglédi uti Kth. iskolánál megüresedett I—II. vegyes osztályhoz megválasztott tanító a mai napon teszi le a Kath. templomban a hitvallást és hivatali esküt, miután az egyházmegyei főhatóság 1234/1898 szám alatti rendeletével választását megerősítette. Vajha az eskü minta komoly igéi a tanügy munkásai előtt folyton lebegnének s nem csak tanítói, de nevelői is lennének a rájuk bízott kicsinyeknek, főleg az által, hogy az eskü szerint a vallás elveit más tárgyak előadása közben is, sőt még *példaadásokkal is* csepgessék növendékeik gyengéd, minden behatás iránt fogékony szíveikbe!

— **Korona és fillér.** Hir szerént tervbe van véve, hogy új évtől kezdve a koronával és fillérrel való szárnítás lesz kötelező.

— **Régi krajczárok** Még csak két hónapig járnak. Folyó évi június 30-án túl a krajczárt, vagy félkrajczárt senki sem köteles elfogadni. A kir. adóhivatalnál azonban 1899. végéig el fogadják a két filléres és egy filléres marad jorgalomban.

— **Közhírtokossági közgyűlés.** Mult hó 24-ikén (Sz. György napján) tartotta szokott közgyűlését az abony-új-kécskei közbirtokosság. Mint egyházi patronatus elé a helybeli plebánia is terjesztett kérelmet a plebánia főépületének tetőzete megújítása ügyében, mely kedvező megoldást nyert. Az uradalom közös birtokainak bérlete ez évben lejárt és pedig a földek bérlete szent-Mihálykor, az épületek bérlete az év végével. Elhatározta a közbirtokosság, hogy június 5 én d. e. 10 órákor árverést tart ezeknek újabb három évre való bérbeadása czéljából.

— **Munkások.** Az abonyi földmives munkásoknak nem igen lehet most panaszkodni, mert Ceglédén 80 krajczár napszám mellett dolgozhatnak. Idehaza is meglehetősen napszámjuk van. Csak az a baj, hogy méreg drága a kenyérnekvaló.

— **Fegyveres betörők.** Abonyban 26-án (kedden) éjjel fél tizenegykor három bekormozott betörő tolvaj behatolt a Kertész Miksa Szolnoki-úti korcsma üzletébe. Betörték az ajtónak egy bentes fiókját. Arra sétáló iparos ifjak észrevették őket, értesítették az üzlettulajdonost, a ki a részre állva, kiszólitotta vendégeit. A tolvajok egyenként bujkáltak ki a részen és Kertész — a ki csendőr is volt — mindegyiken nagyon ütött a füstlőgyárával, — nem nagyon lévén felbosszankodva, mert tudta, hogy nincs semmi ellopni való. A tolvajok azonban komolyan vették a dolgot és a helyzet magaslatára emelkedve — mint képzett és nem kontár betörőkhöz illik — revolverhez kaptak és a Kertész körül csoportosuló iparos ifjak közé lóttak. Öt lövést tettek, de szerencsére nem talált senkit. Ebben a lövöldözési zürzavarban aztán elmenekültek. Az iparos ifjak közül egynek revolver volt, az is visszalépett a tolvajokra, egy pedig szarvasagancsos botjával vágott főbe egyet. Látták is, hogy egy tolvaj vérzett, de hogy a lövéstől, vagy az ütéstől, azt nem tudják. A csendőrség még virradat előtt elfogta Hegedűs Józsefet, a ki Máté Jóska név alatt ismert tolvaj, a ki kenyere javát megette, mert már 60 év felé jár, de többet ült börtönben, mint a saját lakásán Szerdán reggel elfogta Retkes Pistát is, a ki most töltötte ki 5 éves börtönbüntetését. Híres tolvaj, — az abonyiak réme, — most Tószegen lakik. Mind a kettőt pénteken szállították a ceglédi járásbírószobába. A harmadik bűntárs, a ki meg lett sebesítve, bujdosóban van, — bizonyosan sebeit gyógyítja. A gyanú Pirók Alózra esett, a ki nem is rég Máté Jóska-val lopott ludat és ezért Ceglédén két hetet ült. Pirók ez eset óta eltűnt Abonyból. — Daczára, hogy a bíróságnak olyan két rafinírozott két tolvajjal lesz dolga, a kik nem vallanak, ha megnyúzzák is őket; mi biztosan merjük hinni, hogy rövid időn belül bizonyítva, hogy kik a tettesek. Nem is bírnak képzelni mást, a kit gyanúsítani is lehetne. Szerencse, hogy a betörőket az első státiónál megugrasztották, mert virradtig sorban feltörhették volna a piacon levő boltokat.

— **Nyári legelő.** Nagy baj az abonyi gazdákra nézve, hogy növekedésközlésükre nincs nyári legelőjük. Azt halljuk, hogy Karán a Ficzek-féle földön 500 holdas csikólegelő van; Scheftsik István 13 forintért vállalja darabját, borjút meg 8 forintért.

— **Aratók.** Az arató-és cséplőmunkások legnagyobb részben már szerződött. Hanem némelyek megjárták. Kimaradtak az aratásból, — miért? — azért, mert a gazdaságokba sok helyen kevesebb aratót szerződöttek, — miért? — azért, hogy a szerződöttek többet kereshessenek. — Hjah! Ennyi munkához kevés az abonyi határ; azért kell nekik más határba menni dolgozni.

— **Műkedvelők.** Az iparos ifjak műkedvelőköre pünkösöd másodnapján a „Falu rosszat“ akarja előadni. Nagyon szép. A művészet nemesíti a lelket, finomítja az ízlést és az ifjúság kedélyvilágát virágillattal tölti be.

— **Szolgák ruhája.** A városi szolgák ruhája az előző években, de különösen a mult évben oly rossz anyagból készült, hogy azon méltán megbotráncozott mindenki. A közgyűlés felhatalmazta az előljáróságot, hogy ne bocsássa ezt a munkát árlejtés alá, mert a versenyző szabók nagyon letörlik az arát és a posztó minőségén nyerik ki a biztos vesztésüket. E megbízás folytán az előljáróság a szolgák nyári ruháját házilag készítetté, közvetlenül a gácsi gyárból hozatott posztót, és most tűnt ki, hogy így még olcsóbban is jön ki a város. Majd meglátjuk, hogy milyen lesz ez a ruha; mert hát még a gácsi posztó is viselve válik.

— **Névmagyarosítás.** Mindenfelé egyre-másra magyarosítják a neveket, a kiknek vezetéknévük nem magyar hangzásu. Bizony Abonyban is sokan vannak, a kikre ráférne a névmagyarosítás. Ha már itt született, itt él, magyar levegőt szív, magyar kenyeret eszik: ne restelje a magyar nevet viselni; legyen hát testben, lélekben és névleg is magyar. Hogy mely nevekre fér rá a névmagyarosítás, egy-

szertü megtudni abból, ha a kiejtett szónak a jelentőségét magyarul megérteni nem lehet. Az előljáróság a kormánytól kapott egy kis könyvet, tele új magyar nevekkal; lehet belőle válogatni.

— **Cserebogarak.** A szőlőkben a gyümölcsfakon rengeteg sok cserebogár van. Figyelmeztetünk minden szőlősgazdát, hogy irtsák, mert a szőlőt is kipszítja, mivel a cserebogár tojásából lesz a pajor kukac, mely a földben öt évig élődik és nagy előszerzetettel rágja el a szőlő gyökereit. Legegyszerűbb napfelkelte előtt jól megrázni a fát, a cserebogár lehullik és össze lehet szedni; azután meg kell égetni.

— **Régi munkatársak.** A nyolcz év előtti „Abony és vidéke“ munkatársai legnagyobb részt megigérték, hogy e lapnak is dolgozó társai legyenek. A kikkel nem volt még szerencsénk találkozhatni, azokat e helyen kérjük, hogy sziveskedjenek lapunkat dolgozataikkal támogatni. Vidéki levelezőink költségeit szivesen megtérítjük. A környékbeli községek érdekeit épen úgy szolgáljuk, mint Abonyét; ugyanezért a tollforgató gárdának lapunk körül való sorakozását köszönettel fogadjuk; és a kedélyes ifjúságot erre különösen is felkérjük.

— **Menetrend.** Mai nappal új vasuti menetrend lép életbe. Abonyra nézve csak az a változás, hogy este Cegléd felől nem 3/47-kor, hanem fél nyolczkor, éjjel pedig ugyancsak Cegléd felől nem fél tizenkettőkor, hanem fél tizenegykor érkezik.

— **Thanaton** a neve annak a szernak, a mit a hernyók pusztítására használnak. Most — midőn olyan sok hernyó mutatkozik — nem érdektelen tudni, hogy ez a szer biztos megölője a hernyóknak. Kőrösi emberek dicsekedtek vele, hogy ők nem is hernyóznak, hanem megpermetezik thanatonnal, s hirtelen sincs a fák. A thanaton sötétbarna, sűrű folyadék; dohányból készül. Egy akónyi vízben egy kilót higitunk fel és a szőlőpermetezővel ráfecskendezzük a fára. Jó volna most, ha volna thanatonunk, mert rengeteg sok hernyó van a piszkéfákon; pedig a piszke ma holnap olyan elterjedt, olyan keletű lesz Abonyban, mint Kőrösön az uborka. Mindegy, csak természeteni kell, jó pénzt adnak érte. Thanatont most már nem lehet kapni. Összszel vagy karácsony tájban kell azt megrendelni, kiloja 60 kr. Szerkesztőségünk szivesen segít a megrendelésben. Érdekes a „Nagy-kőrösi hírlapok“, ide vonatkozó közleménye. Azt mondja, hogy „Évről évre jobban érzik a szőlőbirtokosok szükségét a hernyók pusztításának. Gyakorolták is azt kisebb-nagyobb mértékben, csak hogy sok nehézséggel jár, mivel pusztá kézzel alig lehet neki ártani, sőt a nagyobb fákhoz hozzá se lehet férni, vagy a fa ágait kellett miatta letördelni. Mióta azonban a thanatont alkalmazzák irtószerrül, ez meg van könnyítve. Azóta aztán van is kereslete ennek a hasznos szernek annyira, hogy se a kereskedők, se a kertész-egyesület nem képes annyit thanatonhoz jutni, hogy szükségletét mindenkinek kielégítse; a minek oka nem más, minthogy a gyárban sem bírnak annyit készíteni.“ Ugy hallottuk, hogy ugyanezzel a szerrel irtják a dinyések, a káposzta termelők és a rózsza kedvelők a kártékony rovarokat.

C S A R N O K.

A képviselő ur leánya.

Ida apja gazdag jeles, ügyes prókátor volt. Jó szónoki képesség, nagy ész és jókora vagyon ura. Leánya igen gyönyörűséges teremtés volt. Szép, kedves és mint parthie igen kíváncs.

Ida kisasszony azonban már lekötve érezte magát. Egy irnokukhoz, ki mellesleg mondva végzett jogász fiu volt, de szegény mint a templom egere. Az irnokot úgy hívták, hogy Szaplonczay Aladár.

Szerelmüket az atya jó szemmel nézte, az anya utálatosnak találta. Elfelejtettem azt előre bocsájtani, hogy az ügyvéd egyszerű ember, jó szívű lélek volt, az anya gőgös és nagyravagyó.

Egyszer csak meghalt a kerület képviselője, ki talán ötödizben képviselte a várost és a kit haláláig megtartottak volna akkor is, ha az két évtizeddel később következett volna be.

És az eddig nyugodt városban a legelkeseredettebb harcok kiletkeztek, fel volt dülva a béke. A városnak kicsije-nagyja megmozdult, hogy belekerüljön a parlamentbe.

Ezt unni kezdte a város, annak bölcs tanácsa és Szabó Gézára, a gazdag, előkelő prókátorra esett tekintetük, ki a legnagyobb csendben maradt. Öt kérték fel azután a jelöltségre.

Szabó restelte elfogadni. De mikor előállottak azzal, hogy ha ő enged az általános óhajnak, a sok jelöltségnek vége, mert mellette más embernek nem akad hive, a városban helyreállítandó csend, béke és nyugalom érdekében elvállalta a jelöltséget.

Hogy olyan nehezen vállalta el, nagy része volt ebben a nevének, a ki így szólt hozzá:

— El kell fogadnod, igazad van, ügyvéd irodád rovására teszed, de legalább végre valódi

ur leszel, miniszterek barátja, bizalmasa és leányod még talán miniszterné is lesz.

— Megbolondultál? — kérdezte a férj, és nem akarta elfogadni a jelöltséget. Végre valahogy mégis beleázatták.

S Szabót egyhangulag választották meg. Már most kötelességszerűen akart eljárni, tehát ott akart lenni az üléseken. Felküldte nejét leányával, hogy nézzenek körül s vegyenek lakást a fővárosban. Azok aztán vettek is vagy 8 szóbából állót. Szabót bántotta is a lelkiismerete, amiért képviselővé engedte magát tenni.

— Mire való ez a nagy lakás nekem? kérdé végre elkeseredetten.

— Mi is veled megyünk.

— És Szabónak bele kellett egyezni neje akaratába, ha nem akarta összerombolni háza békéjét.

Idát pedig az ügyvédjelölt azután napjában egyszer is alig látta. Akkor csak úgy végigsietett az iroda előtti folyosón, nehogy szóba álljon a fiatal ember vele.

Egyszer mégis megszólította.

— Ida kérem?

— Csak Ida;

— Igen, nekem csak Ida, mig ezt ön is úgy akarja.

— S ha én azt nem akarnám?

— Az már más, hebegte a fiatal ember, és az ajtóba kapaszkodott, hogy el ne szédüljön.

Tehát vége volt mindennek. Az anya leánya is már miniszterné akart lenni.

Szabóék Pestre költöztek s ritkán jöttek haza, ha olykor haza is jöttek, selyemsuhogás verte egész nap a szobákat. Öltözködtek, éltek czifrán és Ida nem ereszkedett le egy pillanatra sem az irodavezetőhöz. Nem is tett kérdést róla apjától, ki viszont Szaplonczayról zántsándékkal hallgatott s elhalgatta azt is, hogy az már letette az ügyvédi vizsgát s irodát nyitott, mely már versenyezni kezdett az övével.

A ciklus letelt s Szabó elbucszott családjától azzal a kifogással, hogy neki haza kell mennie újra választatni magát. Ők csak maradjanak itt fön Pesten, ne jöjjenek haza, nehogy kedveskedniök kelljen a sok kortessel.

Szabó haza utazott tehát és ott kijelentette, nem lép fel többet. Kényszerből el fogadta, de most már ismer egy olyan kiváló férfiut városra társadalmában, kire osztatlanul rá lehet bízni a mandátumot; ez pedig nem más, mint Szaplonczay Aladár. Szárnyai alatt nőtt fel, az ő nevelése be fog válni s városa érdekeit meg fogja védeni tudni.

És mig Szabóék zsuroztak a fővárosban, Szaplonczay képviselő lett. Így van ez helyesen, dörmögte magában Szabó. A kevés napidij ellenében irodám elhanyagolódott és ott Budapesten évente 16 ezer forintot költöttünk. Ezt be kell hozni a következő öt évben. Szaplonczay fiatal ember, még karriert csinálhat s Ida kívánsága szerint még miniszter is lehet belőle.

Mikor Szaplonczayt megválasztották, Szabó levelet irt Pestre:

Kedves enyéim!

A közvélemény volt iroda vezetőmet Szaplonczayt akarta, nehogy megbukjam, nem fogadtam el a jelöltséget, ő csakugyan képviselő lett. Mondjátok fel a lakást, fizessétek ki, adjátok el a butorokat és jertek azonnal haza, akkor még a városban találjátok hű emberünket s gratulálhattok megválasztásához.

Az anya és leánya belesápadt a levélolvasásba, de Ida hamarosan új helyzetbe képzelte magát.

— Igen, azonnal haza mennek és levéti magat — Aladárral.

És hazamentek. Othon találkoztak Aladárral s csakugyan arczáról látszott a jövő boldogsága! Hogy ezt Ida előb nem tudta!

Mikor Aladár Budapestre készült, hogy a parlament megnyitása ott fön találja, elbucszott Szabóéktól.

Ida kikísérte az előszobába.

— Tehát ön megy s mi hazajöttünk. De ugyebár Szaplonczay, gondol olykor... olykor reám.

— Hát már nem szeret? — kérdé ajkába harapva Ida.

— Hát ön szeretett valamikor? Én nem önnek való ember vagyok nagyságos kisasszony, tudja mi kell önnek, tudja mi tetszett önnek? Nem képviselő, hanem egy irodavezető.

Ida elsápadt. — Aladár utánozhatatlan gavalérsággal meghajtotta magát, az ajtó bezárult és öt évre ismét elváltak szakítva egymástól. Az az nem, Aladár csak leczkét akart adni és a legközelebbi postáival megkérte Ida kezét. Még utóbb beteljesedik a hű, nagyravagyó anya óhaja és leánya miniszterné lesz. De hogy igazat szóljunk, Ida már ki gyógyult hiúságából és akkor is szeretné férjét, ha az csak egy irodavezető lenne apja irodájában.

Lantos.

A kinek sok nővére volt ..

Irta: **Dobos Károly.**

Olvastam valahol, hogy a párisi „Quartiner latin” diákjai, a kik olyan formán élnek együtt, mint a mi bent lakásos intézeteinkben, de természetesen nagyobb szabadsággal, közös pénzen felneveltek egy aranyos kis lánykát, a ki később aztán mindnyájuknak az édestestvér helyét pótolta, mindnyájukat nagyon szerette, még varrogatott is rájuk. Mikor pedig egészen kifejlett virág lett belőle, egy gróf vette nőül. Elvitte tőlük, bármennyire sajnálták is a bájós nővért s azután nem is hallottak felőle semmit. . . Ez bizony igaz történet, most is emlegetik még a latin negyed öreg csontjait a „gólyák” előtt, mint a francia diákok nemeslelkűségének felemelő példáját.

Hát a magyar diákok nemeslelkűsége?

Hogy a magyar diákok nem maradtak hátra a nemeslelkűségben, eléggé tanúsítja a mohácsi csatátér, meg Nagy-Ényed temetője is, hogy ne említsem meg a 48-as Pylvax kávéházbeli gárdát, a kik közül szintén sokan a fűbe haraptak naglelkűségükben.

De a fentebbi példára is lehet magyar analógiával felelni. A történet nem is olyan régi. Elnek még a szereplők mindnyájan.

Azonban ne siessünk még a dolog közepébe, egy kis bevezetés féle nélkül!

Halmi Károly gimnazista a dialektikát tanulja még, de már is elátkozta a világ valamennyi tudományát, ha pedig meg kell neki fizetni az eltörött nagy fekete táblát, akkor meg éppen nem fog kő kövön maradni „a nagy sok átok mián”.

A másnapot társai is izgatottan várták, ő meg éppen majd hogy oda nem lett, mikor az osztályfőnök kihivta és vallatni kezdte.

— Halmi Károly, te törted el a táblát?

— Tanár úr, én... én, a tábla esett a fejemre.

— Nos, a tábla akart tán téged összetörni?

— Ráesett a fejemre, mikor kergetősdit játszottunk, de nekem semmi bajom sem lett... hanem a tábla... a tábla...

— A tábla leesett és eltörött — vágott szavába a cizterczita-páter — a te fejed azonban keményebb levén a táblánál, épségben maradt. Egy hét alatt megfizeted. Nincs más büntetésed Elmehetsz.

Nem kívánom senkinek — azokat a nagy gondokat, a melyeket a tábla megfizetése okozott Halmi Károlynak.

Elment panaszkodni Matild nővérehez, a ki leánynevelőintézetben volt, mivel hát ők ketten az árvaság kenyerét ették.

Matild meg elbeszélte társainak öcsese szerencsétlenségét, a mit jól is tett, mert éppen az a barátnője, a kit a keményfejű Károly nagyon megbántott azzal, hogy kalapja mellé a virágok közé bogáncsokat dugott, azt indítványozta, hogy tegyenek össze zsebpénzükből a táblára, a mit teljesítettek is oly eredménnyel, hogy Károly úrfi gondolkodhatott volna egy másik tábla eltöréséről.

Ettől az időtől fogva aztán a sok zsebpénz Károly neveltetésére lett összetéve. Minden időszak végén be kellett pártfogóinak mutatnia bizonyítványát. Ha nem volt jó, jaj volt neki. Nem volt ajándék. Egyszer azzal is megijesztették, hogy a zsebpénzeket megfogják tőle vonni, ha javulást nem tapasztalnak; a mi azonban csak azt bizonyította, hogy az úrfi nem igen volt kitűnő tanuló, de nem azt, hogy megtudták volna tőle vonni az angyalszívű „kis mamák”.

Mikor letette az érettségét, az első pártfogók közül már alig voltak az intézetben. A kik még ott voltak, sirva bocsájtották a saját szárnyára.

Jogász gyerek lett belőle. Most se rosszabb, mint deák korában. Nagyon haragudott, hogy magának kellett kenyerét megkeresnie, mikor ezelőtt olyan sokan gondoskodtak róla... Most még koplalnia is kellett néha-néha. Egyszer meg éppen sirva is fakadt, mikor saját magának kellett a cipőjén a lyukat bevarnia, hogy a lába ki ne lássék.

Azok a régi kis mamák, hogy gondozták hogy ellátták minden baját. Az Isten áldja meg őket!

Soká azonban nem tartott ez a szentimentális hangulata. Vig legény volt ő ugy alapjában. De jól is tette, mert később jóra fordult sorsa, megint boldog ember lett belőle. Még pedig saját emberségéből.

Jó szavú ember volt, nem is kellett soká szolgabíráskodnia, — felléptették képviselő jelöltnek. A kis mamák áldása még ide is elkísérte, győzött a pártja s Halmi Károly még jóval innen volt a harminczon, mikor honatyának nevezhette magát.

— Honatya már vagyok — gondolta Halmi Károly ur — családapának szeretnék most már fölcsapai, — s ezen se törte soká a fejét. Elment ahhoz az egykori kis mamához, a kit a bogáncsesal valamikor megtréfált, s megkérdezte tőle, hogy olyan kis mamái érzelmekkel van-e még hozzá, mint hajdanában. Az egykori kis mama nevetéssel felelt, ez pedig ilyen körülmények közt a világ semmiféle nyelvén sem rossz jel.

Ily módon történhetett aztán, hogy a kis mamából igazi mama, de még nagymama is lett s Halmi Károly képviselő ur büszkén meséli most két jogász unokájának:

— Fiaim, ti azt hiszitek, hogy mi bankópréssel csináljuk a pénzt, folytonosan pénzért firkáltok. Hej, nem így volt az én időmben, én magam emberségéből lettem, a mi lettem...

Persze a nagymama nem akarja a gyerekek előtt odamondani:

Hohó apuska, a maga emberségéhez nekünk, akkori lányoknak is szavunk van!

VASUTI MENETREND

1898. május 1-től.

Szolnok-Czegléd.			Czegléd-Szolnok				
	Szolnok-ról indul	Abonyból indul	Czeglédre érkezik		Czegléd-ről indul	Abonyból indul	Szolnokra érkezik
Reggel	3:05	3:31	4:01	Reggel	5:05	5:53	6:24
Reggel	6:50	7:28	8:08	D. e.	9:40	10:11	10:36
D. e.	9:38	1:05	1:45	D. u.	2:35	3:06	3:30
Délben	12:15	12:45	1:20	D. u.	4:00	5:27	6:00
D. u.	5:00	5:29	6:00	Este	6:50	6:32	8:00
				Éjjel	9:40	10:21	10:52

Hirdetmények felvételnek a kiadóhivatalban.

Felvételik **állandó munkára** 2 jó magyar és egy jó német munkás csizmadia segéd, **Javarnyik Pál** lábbeli készítő mesternél Tápió-Szelén.

Új fűszerüzlet-megnyitás!

Tisztelettel van szerencsém Abony város közönségét értesíteni, hogy **Czegléd**en, az **Árpád-terem** Bohus József gyógyszerész ur házában, a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer-, csemege-, gyarmatarú-, festék- és liszt-kereskedést nyitottam.

Raktáron tartok: **czukrot, kávé, rizst** és mindennemű **fűszer-árut**, elsőrendű hengeralmi **liszteket, korpát, sajtot, liptai túrot, ásványvizet, olajfestéket** és minden e szakmába vágó cikket a rendes napi áron.

Midőn a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, üzletemet b. figyelmébe ajánlva, kérvesszives látogatását, vagyok;

mély tisztelettel

GOTTLIEB F. FERENCZ.

ÚJ KÖNYV- NYOMDA!

Van szerencsém Abony város és vidéke mélyen tisztelt közönségével tudatni, hogy

helyben, május hó elején egy jól berendezett

KÖNYVNYOMDÁT

nyitok.

Nyolcz év előtt Abonyban, utóbb pedig Czeglédén fennálló könyvnyomdát Abony város nagybecsült közönsége kiváló, mondhatom kitüntető pártfogásába volt szives venni. Most, midőn a leghálásabb köszönetemet nyilvánítom, ígérem, hogy a jövőben is iparkodni fogok megbízatásomnak mindenkor pontosan és lelkiismeretesen eleget tenni.

Kiváló tisztelettel

SEBŐK BÉLA

könyvnyomdatulajdonos.